

JOHDON RAPORTTI VUODELTA 2004

1 PÄÄASIALLINEN TOIMINTA

EKP:n toimintaa vuonna 2004 kuvataan yksityiskohtaisesti vuosikertomuksessa.

2 RAHOITUSTILINPITO

EKPJ:n perussäännön artiklan 26.2 mukaisesti EKP:n tilinpäätöksen laatii johtokunta EKP:n neuvoston määrittämien periaatteiden mukaisesti. EKP:n neuvosto hyväksyy tilinpäätöksen, ja sen jälkeen se julkistetaan.

3 EKP:N TULOS

EKP:n tilinpäätökseen vuodelta 2004 (sivut 184–200) on kirjattu 1 636 miljoonan euron nettotappio. Vuonna 2003 oli kirjattu 477 miljoonan euron nettotappio. Kuten vuonna 2003, tappio johtui tänäkin vuonna pääasiassa euron ulkoisen arvon jatkuvasta vahvistumisesta, jonka seurauksena EKP:n Yhdysvaltain dollarin määräisten varantojen euroarvo laski. Nettotappiota kirjattaessa on otettu huomioon kaikki EKP:n tulot, mukaan luettuina liikkeeseen lasketuista seteleistä saatu 733 miljoonan euron tulo. EKP:n korkotuloon vuonna 2004 vaikutti edelleen historiallisen matala koti- ja ulkomainen korkotaso.

Suurin osa EKP:n saamisista ja veloista arvostetaan uudelleen säännöllisin väliajoin arvostushetken markkinakurssien ja arvopaperien hintojen perusteella. Niinpä EKP:n tulos on hyvin riippuvainen valuuttakurssimuutoksista ja vähäisemmässä määrin myös korkoriskeistä. Nämä riskit liittyvät pääasiassa siihen, että EKP:llä on suuri määrä eurojärjestelmän virallisia valuuttavarantosaamisia, jotka on sijoitettu korkoinstrumentteihin.

EKP:n ja eurojärjestelmän yhdenmukaistetut kirjanpitoperiaatteet, jotka selostetaan EKP:n tilinpäätöksen kommentteissa, perustuvat varovaisuusperiaatteeseen, ja niissä otetaan huomioon edellä mainitut huomattavat riskit. Kirjanpitoperiaatteiden tarkoituksena on erityisesti varmis-

taa, että saamisten ja velkojen uudelleenarvostuksesta johtuvia realisoitumattomia voittoja ei kirjata tuloslaskelmaan eli ne eivät ole jakokelpoista voittoa. Käänteisesti tämä merkitsee, että uudelleenarvostuksesta johtuvat realisoitumat tappiot kirjataan vuoden lopussa tuloslaskelmaan kuluksi.

EKP:n valuuttavaranto muodostuu pääosin Yhdysvaltain dollareista, mutta siihen kuuluu myös Japanin jenejä, kultaa ja erityisnosto-oikeuksia. Euro vahvistui Yhdysvaltain dollariin nähden. 31.12.2003 euron dollarikurssi oli 1,2630 ja 31.12.2004 se oli 1,3621 (noin 8 %). Euro vahvistui jonkin verran myös suhteessa Japanin jeniin. Niinpä näiden valuuttojen määräisten nettosaamisten uudelleenarvostuksen seurauksena niiden euroarvo aleni 2,1 miljardilla eurolla.

Vuoden 2004 lopussa EKP:n palveluksessa oli 1 309 henkeä (joista 131 esimiestehtävissä), kun vastaava määrä vuotta aiemmin oli ollut 1 213 henkeä. Työntekijöiden määrän kasvu johtui pääasiassa EU:n laajenemisesta. Lisätietoa on vuosikertomuksen luvun 8 osassa 2 ”Organisaatiomuutokset” sekä EKP:n tilinpäätöksen osassa ”Tuloslaskelman kommentit”.

EKP:n hallinnolliset kulut poistot mukaan luetuina kasvoivat 18 %. Ne olivat 316 miljoonaa euroa vuonna 2003 ja 374 miljoonaa euroa vuonna 2004. Keskeisin näiden kulujen kasvuun vaikuttanut tekijä oli vakuutusmatemaattisiin laskelmiin perustuvien, eläkejärjestelmään liittyvien EKP:n vastuiden lisääntyminen. Tämä oli eräs merkittävä syy siihen, että henkilöstökulut suurenivat 130 miljoonasta eurosta 161 miljoonaan euroon. Vuonna 2004 EKP:n johtokunnan palkat olivat yhteensä 2,1 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa vuonna 2003).

Käyttöomaisuuteen sijoitettiin noin 90 miljoonaa euroa. Suurin lisäys tässä erässä (noin 61 miljoonaa euroa) syntyi EKP:n uusien toimitilojen varten hankitun tontin aktivoiduista kustannuksista, kun kauppahinta oli suoritettu.

EKP:n vuoden 2004 tappion kattaminen

EKP:n neuvosto päätti 11.3.2005 EKPJ:n perussäännön artiklan 33.2 mukaisesti käyttää a) koko jäljellä olevan EKP:n yleisrahaston (noin 296 miljoonaa euroa) ja b) kansallisten keskuspankkien rahoitustulosta noin 1 340 miljoonaa euroa EKP:n vuoden 2004 tappioiden kattamiseen. Kansallisten keskuspankkien rahoitustulosta käytettiin osuus, joka vastaa noin 15:tä prosenttia eurojärjestelmän kokonaisrahoitustulosta. EKP:n neuvosto hyväksyi periaatteessa tappion kohdentamistavan ennen kuin kansalliset keskuspankit olivat tehneet vuotta 2004 koskevat tilinpäätöksensä, joten tappion vaikutus näkyi myös niiden kuluneen vuoden tuloksessa. Kunkin kansallisen keskuspankin rahoitustulosta käytettiin osuus, joka vastasi sen painoarvoa EKP:n pääoman jakoperusteessa.

4 MUUTOKSET EKP:N PÄÄOMARAKENTEES- SA 2004

EKPJ:n perussäännön artiklan 29.3 nojalla EKP:n pääoman merkintään sovellettavaa jakoperustetta, jonka mukaan kansallisille keskuspankeille on annettu painoarvo maksajina, on tarkistettava joka viides vuosi. EKP:n perustamisen jälkeen jakoperustetta tarkistettiin ensimmäisen kerran 1.1.2004. EKP:n pääoman merkintään sovellettavaa jakoperustetta muutettiin seuraavan kerran 1.5.2004, jolloin 10 uutta valtiota liittyi Euroopan unioniin. Näillä kahdella muutoksella oli seuraavat vaikutukset:

- a) Euroalueen kansallisten keskuspankkien yhteenlaskettu painoarvo EKP:n pääoman jakoperusteessa pieneni.
- b) Ne euroalueen kansallisten keskuspankkien saamiset EKP:ltä pienenivät, jotka liittyvät valuuttavarantojen siirtoon EKP:lle maiden liittyessä euroalueeseen.
- c) Uusien jäsenvaltioiden liittyttyä Euroopan unioniin euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisten keskuspankkien osuus

EKP:n maksetusta pääomasta kasvoi. Tämä johtui myös siitä, että 13 euroalueen ulkopuolisen kansallisen keskuspankin maksama vähimmäisprosentti merkitystä pääomasta nousi 5 prosentista 7 prosenttiin.

Yksityiskohtaista tietoa näistä muutoksista on EKP:n tilinpäätöksen kommentissa 15.

5 SIIJOITTAMINEN JA RISKIENHALLINTA

EKP:n valuuttavarantosalkku koostuu eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien sille EKPJ:n perussäännön 30 artiklan määräysten mukaisesti siirtämistä valuuttavarannoista sekä niille kertyvistä tuotoista. Valuuttavarannon tarkoitus on rahoittaa EKP:n valuuttamarkkinaoperaatioita Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määritettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

EKP:n omien varojen sijoitussalkku koostuu sen maksetulle pääomalle saaduista korkotuloista, yleisrahastosta sekä omille varoille aiemmin kertyneistä korkotuloista. Omien varojen tarkoituksena on toimia reservinä, josta mahdolliset tappiot voidaan kattaa.

EKP:n sijoitustoiminnasta ja siihen liittyvästä riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin EKP:n vuosikertomuksen luvussa 2.

6 EKP:N HALLINNOINTI

EKP:n hallinnoinnista saa tietoa EKP:n vuosikertomuksen luvusta 8.

7 TYÖNTEKIJÄT

Tietoa EKP:n henkilöstöstrategiasta ja työntekijöiden määrästä saa EKP:n vuosikertomuksen luvusta 8.

TASE 31.12.2004

VASTAAVAA	KOMMENTTI N:0	2004 €	2003 €
Kulta ja kultasaamiset	1	7 928 308 842	8 145 320 117
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	2		
Saamiset IMF:ltä		163 794 845	211 651 948
Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset		26 938 993 980	28 593 384 857
		27 102 788 825	28 805 036 805
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	2	2 552 016 565	2 799 472 504
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	3		
Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja lainat		87 660 507	474 743 402
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	4	25 000	25 000
Eurojärjestelmän sisäiset saamiset	5		
Saamiset euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä		40 100 852 165	34 899 471 205
Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)		3 410 918 324	4 599 894 403
		43 511 770 489	39 499 365 608
Muut saamiset	6		
Aineellinen käyttöomaisuus		187 318 304	128 911 950
Muu rahoitusomaisuus		6 428 319 567	5 573 756 258
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		770 894 480	590 646 023
Muut		6 933 022	37 791 421
		7 393 465 373	6 331 105 652
Tilikauden tappio		1 636 028 702	476 688 785
Vastaavaa yhteensä		90 212 064 303	86 531 757 873

VASTATTAVAA	KOMMENTTI N:0	2004 €	2003 €
Liikkeessä olevat setelit	7	40 100 852 165	34 899 471 205
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	8	1 050 000 000	1 065 000 000
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	9	137 462 706	146 867 501
Valuuttamääräiset velat euroalueelle	10	4 967 080	0
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	10		
Talletukset ja muut velat		1 254 905 957	1 452 432 822
Eurojärjestelmän sisäiset velat	11		
Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat erät		39 782 265 622	40 497 150 000
Muut velat	12		
Siirtovelat ja saadut ennakot		1 136 708 542	1 162 299 071
Muut		327 802 782	174 890 973
		1 464 511 324	1 337 190 044
Varaukset	13	110 636 285	87 195 777
Arvonmuutostilit	14	1 921 117 190	2 176 464 065
Pääoma ja rahastot	15		
Oma pääoma		4 089 277 550	4 097 229 250
Rahastot		296 068 424	772 757 209
		4 385 345 974	4 869 986 459
Vastattavaa yhteensä		90 212 064 303	86 531 757 873

TULOSLASKELMA VUODELTA 2004

	KOMMENTTI N:0	2004 €	2003 €
Korkotuotot valuuttavarannosta		422 418 698	541 294 375
Korkotuotot euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä		733 134 472	698 245 187
Muut korkotuotot		1 456 650 188	1 449 963 923
<i>Korkotuotot</i>		<i>2 612 203 358</i>	<i>2 689 503 485</i>
Valuuttavarantojen siirtoihin liittyvä kansallisten keskuspankkien saamisten korko		(693 060 433)	(807 683 148)
Muut korkokulut		(1 229 369 015)	(1 166 693 660)
<i>Korkokulut</i>		<i>(1 922 429 448)</i>	<i>(1 974 376 808)</i>
Korkokate	18	689 773 910	715 126 677
Rahoitustoiminnan realisoituneet voitot/tappiot	19	136 045 810	525 260 622
Rahoitusomaisuuden ja arvopaperipositioiden arvonalennukset	20	(2 093 285 109)	(3 972 689 560)
Siirto varauksista/varauksiin valuuttakurssi- ja hintariskin varalta		0	2 568 708 838
Rahoituskate		(1 957 239 299)	(878 720 100)
Nettokulut toimitusmaksuista ja palkkioista	21	(261 517)	(63 466)
Muut tuotot	22	5 956 577	2 911 280
Tuotot yhteensä		(1 261 770 329)	(160 745 609)
Henkilöstökulut	23 & 24	(161 192 939)	(129 886 988)
Hallinnolliset kulut	25	(176 287 651)	(153 549 282)
Poistot aineellisista hyödykkeistä		(33 655 824)	(30 410 140)
Seteleiden tuotanto	26	(3 121 959)	(2 096 766)
Tilikauden tappio		(1 636 028 702)	(476 688 785)

Frankfurt am Mainissa 4.3.2005

EUROOPAN KESKUSPANKKI

Jean-Claude Trichet
Pääjohtaja

KIRJANPITOPERIAATTEET¹

TILINPÄÄTÖKSEN MUOTO JA ESITYSTAPA

Euroopan keskuspankin (EKP) tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa riittävät tiedot EKP:n taloudellisesta tilasta ja sen toiminnan tuloksesta. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavassa selostettavia kirjanpitoperiaatteita², joiden EKP:n neuvosto on katsonut olevan keskuspankin toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia.

KIRJANPITOPERIAATTEET

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia periaatteita: todellisen taloudellisen tilanteen kuvaaminen ja selkeys, varovaisuus, tilinpäätöksen jälkeisten tapahtumien huomioon ottaminen, olennaisuus, suoriteperiaate, toiminnan jatkuvuus, johdonmukaisuus ja vertailtavuus.

KIRJAAMISPERUSTE

Liiketapahtumat on kirjattu hankintahintaan. Jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit, kulta ja kaikki muut ulkomaan rahan määräiset taseerät ja taseen ulkopuoliset erät arvostetaan markkinahintaan. Rahoitusomaisuuteen ja velkoihin liittyvät liiketapahtumat kirjataan taseeseen arvopäivänä.

KULTA JA VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat on tilinpäätöksessä muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssseja. Tuotot ja kulut on muunnettu euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisten tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien arvostus on tehty valuuttakohtaisesti.

Ulkomaan rahan määräisten saamisten ja velkojen arvostus markkinahintaan käsitellään erillään valuuttojen markkinakurssiarvostuksesta.

Kulta on arvostettu vuoden lopun markkinahintaan. Hinta- ja kurssimuutoksista johtuvat kullon arvostuserot on käsitelty yhtenä eränä. Kulta on arvostettu kultaunssin euromääräiseen hintaan, joka on johdettu euron dollarikurssista 31.12.2004.

ARVOPAPERIT

Kaikki jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit ja vastaavat saamiset on arvostettu arvopaperikohtaisesti tilinpäätöspäivän keskihintaan. Vuoden 2004 arvostuksessa on käytetty 30.12.2004 keskihintaa. Ei-jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit on arvostettu hankintahintaan.

TULOSLASKELMAAN KIRJAAMISEN PERIAATTEET

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperiaatteella. Valuuttojen, kullan ja arvopaperien myynnistä johtuneet realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Tällaiset realisoituneet voitot ja tappiot lasketaan tase-erittäin keskihinnan menetelmällä.

Realisoitumattomia voittoja ei kirjata tuotoiksi, vaan ne siirretään suoraan taseen arvonmuutostilille.

Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ylittävät aiemmat vastaavalle arvonmuutostilille kirjatut arvostusvoitot. Tiettyyn arvopaperiin, valuuttaan tai kultaan liittyviä realisoitumattomia tappioita ei voi kattaa toisiin arvopapereihin, valuuttoihin tai kultaan liittyvillä realisoitumattomilla voitoilla. Kun erästä kirjataan tilinpäätökseen realisoitumattomia tappioita, erän keskihinta muutetaan samaksi kuin valuuttakurssi ja/tai markkinahinta.

Arvopaperien hankinnan yhteydessä syntyvät preemiot ja diskontot lasketaan ja kirjataan korkokatteeseen ja jaksotetaan arvopaperien jäljellä olevalle juoksuajalle.

KÄÄNTEISOPERAATIOT

Reposopimuksella arvopaperit myydään käteistä vastaan ja samanaikaisesti sovitaan näiden arvopaperien takaisinostosta tiettyyn hin-

¹ EKP:n tilinpäätöksen perusteet on määrätty yksityiskohtaisesti EKP:n neuvoston 5.12.2002 tekemässä päätöksessä (EKP/2002/11), EUVL L 58, 3.3.2003, s. 38–59.

² Kirjanpitoperiaatteet noudattavat EKP:n perussäännön artiklaa 26.4, jossa edellytetään, että eurojärjestelmän liiketapahtumien kirjaamisessa ja raportoimisessa sovelletaan yhdenmukaistettuja sääntöjä.

taan ennalta määrättyä päivänä. Reposopimukset kirjataan taseen vastattavaa-puolelle, ja lisäksi niistä aiheutuu tuloslaskelmaan korkokuluja. Reposopimuksilla myydyt arvopaperit jäävät EKP:n taseeseen.

Käänteisellä reposopimuksella arvopaperit ostetaan käteistä vastaan ja samanaikaisesti sovitaan näiden arvopaperien takaisinmyynnistä tiettyyn hintaan ennalta määrättyä päivänä. Käänteiset reposopimukset kirjataan taseen vastaavaa-puolelle, mutta niitä ei katsota EKP:n hallussa oleviksi arvopaperiksi. Tuloslaskelmaan niistä syntyy korkotuottoja.

Automaattiseen arvopapereiden lainausohjelmaan liittyvät käänteisoperaatiot (myös arvopaperilainaukset) kirjataan taseeseen vaikuttavina vain silloin, kun kyseessä ovat tapahtumat, joissa EKP:lle annetaan vakuus käteisenä rahana operaation juoksuajaksi. Vuonna 2004 EKP ei saanut vakuuksia käteisenä rahana tällaisen operaation juoksuajaksi.

TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

Valuuttainstrumentit eli valuuttatermiinit, valuutanvaihtosopimusten termiinipäät ja muut instrumentit, joihin liittyy valuutanvaihto tulevaisuudessa, luetaan nettovaluuttaposition valuuttakurssivoittoja ja -tappioita laskettaessa. Korkoinstrumentit arvostetaan uudelleen tase-erittäin. Korkofutuurit kirjataan taseen ulkopuolisiin eriin. Vaihtelumarginaalin päivittäiset muutokset on kirjattu tulokseen.

TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Jos tilinpäätöspäivän jälkeen mutta ennen päivää, jolloin EKP:n neuvosto hyväksyy tilinpäätöksen, tapahtuu jotakin, joka vaikuttaa olennaisesti saamisten ja velkojen arvoon tilinpäätöspäivänä, on tätä arvoa muutettava näiden tapahtumien perusteella.

EKPJ:N/EUROJÄRJESTELMÄN SISÄISET SAAMISET

EKPJ:n sisäiset tapahtumat ovat EU-maiden keskuspankkien välisiä. Näitä tapahtumia käsitellään ensisijaisesti TARGET-järjestelmässä eli Euroopan laajuudessa automatisoidussa

reaaliaikaisessa bruttomaksujärjestelmässä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer, ks. luku 2) – ja niistä syntyy kahdenvälisiä saamisia ja velkoja TARGET-järjestelmään osallistuvien EU:n keskuspankkien toisilleen pitämällä tileillä. Nämä kahdenväliset saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin niin, että EKP asettuu tapahtumassa kummankin osapuolen vastapuoleksi. Tämän jälkeen kullekin kansalliselle keskuspankille jää vain yksi nettopositio ja vain EKP:hen nähden. Tämä EKP:n kirjanpidossa oleva positio on kunkin kansallisen keskuspankin nettosaaminen tai -velka muuhun EKPJ:hin nähden.

Euroalueen kansallisten keskuspankkien EKP:hen kohdistuvia saamisia ja velkoja (lukuun ottamatta EKP:n pääomaa sekä saamisia, jotka liittyvät valuuttavarantojen siirtoon EKP:lle) nimitetään eurojärjestelmän sisäisiksi saamisiksi ja veloiksi. Ne esitetään EKP:n taseessa yhtenä nettomääräisenä saamisena tai velkana.

Euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä syntyvät eurojärjestelmän sisäiset saamiset esitetään yhtenä nettomääräisenä saamisena erässä ”Saamiset euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä” (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

Euroalueen ulkopuolisten EU-maiden (Tanskan, Ruotsin ja Englannin) kansallisten keskuspankkien EKP:hen kohdistuvat saamiset ja velat esitetään erässä ”Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle”.

KÄYTTÖMAISUUDEN KÄSITTELY

Käyttöomaisuus (paitsi maa-alueet) arvostetaan hankintahintaan vähennettyinä poistoilla. Maa-alueet arvostetaan hankintahintaan. Poistot on laskettu tasapoistomenetelmällä. Tasapoistot tehdään käyttöomaisuuden arvioituna käyttöaikana siten, että ne aloitetaan hankintaa seuraavan vuosineljänneksen alusta. Käyttöajat ovat seuraavat:

ATK-laitteet ja ohjelmistot sekä moottoriajoneuvot	4 vuotta
Koneet, kalusteet ja rakennelmat	10 vuotta
Rakennukset ja aktivoidut perusparannuskustannukset	25 vuotta
Käyttöomaisuus, jonka arvo on alle 10 000 euroa	Poistetaan hankintavuonna

Rakennuskustannusten ja EKP:n nykyisiin toimitiloihin liittyvien aktivoitujen perusparannuskustannusten poistoaikaa on lyhennetty, jotta tämä käyttöomaisuus voidaan poistaa kokonaisuudessaan ennen kuin EKP muuttaa uusiin toimitiloihinsa.

EKP:N ELÄKEJÄRJESTELMÄ

EKP:n eläkejärjestelmässä olevia varoja käytetään ainoastaan eläkejärjestelmään kuuluvien ja heidän perheenjäsentensä eläke-etuuksiin. Varat sisältyvät EKP:n taseessa muihin saamiin, ja ne käsitellään erikseen taseen kommentteissa. Eläkerahastossa olevien varojen arvostusvoitot ja -tappiot kirjataan eläkejärjestelmän tuotoiksi ja kuluiksi sinä vuonna, jona ne syntyvät. Etuuksilla, jotka suoritetaan EKP:n eläkemaksuista koostuvalta korvaustililtä (core benefit account), on vähimmäistakuut, joiden tarkoituksena on varmistaa ennalta määrättyjen etuuksien maksaminen.

LIIKKEESSÄ OLEVAT SETELIT

EKP ja euroalueen 12 kansallista keskuspankkia, jotka yhdessä muodostavat eurojärjestelmän, laskevat liikkeeseen euroseteleitä.³ Liikkeessä olevien euroseteleiden kokonaisarvo kohdistetaan eurojärjestelmän keskuspankeille kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä seteleiden jakoperusteen mukaisesti.⁴ EKP:n osuus liikkeessä olevien euroseteleiden kokonaisarvosta on 8 %, ja se sisältyy taseen vastattavaa-puolen erään ”Liikkeessä olevat setelit”. EKP:n osuutta liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaismäärästä vastaavat sen saamiset kansallisilta keskuspankeilta. Nämä korolliset saamiset⁵ esitetään ”Eurojärjestelmän sisäiset saamiset” -erän alarässä ”Saamiset euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä” (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”EKP:n/eurojärjestelmän sisäiset saamiset ja

velat”). Näille saamisille kertyvä korko esitetään erässä ”Korkokate”. EKP:n neuvosto on päättänyt, että tämä tulo jaetaan kansallisille keskuspankeille ennakkovoitonjakona jokaisen vuosineljänneksen lopussa.⁶ Tulo jaetaan kokonaisuudessaan, ellei EKP:n nettovoitto ole pienempi kuin sen liikkeeseen lasketuista euroseteleistä saama tulo. Tuloa voidaan jakaa vähemmän myös silloin, kun EKP:n neuvosto katsoo sen aiheelliseksi euroseteleiden painamiseen ja käsittelyyn liittyvien kulujen takia.

MUUT SEIKAT

EKP:n johtokunnan kanta on, että kun EKP:n asema keskuspankkina otetaan huomioon, sen kassavirtalaskelman julkaiseminen ei antaisi tilinpäätöksen lukijoille oleellista lisätietoa.

EKP:n perussäännön artiklan 27 mukaisesti ja EKP:n neuvoston suosituksesta Euroopan unionin neuvosto on hyväksynyt KPMG Deutsche Treuhand-Gesellschaft Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaftin nimitämisen EKP:n ulkopuoliseksi tilintarkastajaksi viideksi vuodeksi tilikauden 2007 loppuun saakka.

3 EKP:n päätös, tehty 6 päivänä joulukuuta 2001, euroseteleiden liikkeeseenlaskusta (EKP/2001/15), EYVL L 337, 20.12.2001, s. 52–54 sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä EKP/2003/23, EUVL L 9, 15.1.2004, s. 40–41 ja päätöksellä EKP/2004/9, EUVL L 205, 9.6.2004, s. 17–18.

4 ”Seteleiden jakoperusteella” tarkoitetaan prosenttiosuuksia, jotka saadaan, kun otetaan huomioon EKP:n osuus euroseteleiden liikkeeseenlaskun kokonaismäärästä ja sovelletaan merkityn pääoman jakoperustetta kansallisten keskuspankkien osuuteen tästä kokonaismäärästä.

5 EKP:n päätös, tehty 6 päivänä joulukuuta 2001, rahaliiton osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien rahoitustulon jakamisesta tilikaudesta 2002 alkaen (EKP/2001/16), EYVL L 337, 20.12.2001, s. 55–61 sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä EKP/2003/22, EUVL L 9, 15.1.2004, s. 39.

6 EKP:n päätös, tehty 21 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan keskuspankin liikkeeseen lasketuista euroseteleistä saaman tulon jakamisesta rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille (EKP/2002/9), EYVL L 323, 28.11.2002, s. 49–50.

TASEEN KOMMENTIT

I KULTA JA KULTASAAMISET

EKP:llä on 24,7 miljoonaa unssia kultaa (24,7 miljoonaa unssia vuonna 2003). Kultaa ei myyty eikä ostettu vuonna 2004. Muutos vuoden 2003 taseeseen verrattuna johtuu vuoden lopun uudelleenarvostuksesta (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Kulta ja valuuttamääräiset erät”).

2 VALUUTTAMÄÄRÄISET SAAMISET EUROALUEELTA JA EUROALUEEN ULKOPUOLELTA

Saamiset IMF:ltä

Saamiset ovat EKP:n erityisiä nosto-oikeuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF) 31.12.2004. Saamiset perustuvat EKP:n ja IMF:n väliseen kaksisuuntaiseen erityisten nosto-oikeuksien osto- ja myyntijärjestelyyn, jonka mukaan IMF:llä on valtuudet järjestää EKP:n puolesta erityisten nosto-oikeuksien ja euron välisiä kauppvoja nosto-oikeuksien määrälle asetettujen vähimmäis- ja enimmäisrajojen mukaisesti. Erityinen nosto-oikeus määritellään valuuttakorin perusteella. Sen arvo on neljän tärkeimmän valuutan (euro, Japanin jeni, Englannin punta ja Yhdysvaltain dollari) vaihtokurssien painotettu summa. Erityisiä nosto-oikeuksia käsitellään kirjanpidossa valuuttamääräisinä erinä (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Kulta ja valuuttamääräiset erät”).

Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset

Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta

Tase-erä sisältää talletukset pankeissa, myönnettyt valuuttamääräiset luotot ja Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin määräiset arvopaperisijoitukset. Ne voidaan eritellä seuraavasti:

<i>Saamiset euroalueen ulkopuolelta</i>	2004 €	2003 €	Muutos €
Sekkitilit	2 682 171 017	1 365 187 080	1 316 983 937
Rahamarkkinatalletukset	848 227 002	1 197 220 582	(348 993 580)
Käänteiset reposopimukset	2 408 046 989	3 834 025 154	(1 425 978 165)
Arvopaperisijoitukset	21 000 548 972	22 196 952 041	(1 196 403 069)
Yhteensä	26 938 993 980	28 593 384 857	(1 654 390 877)

<i>Saamiset euroalueelta</i>	2004 €	2003 €	Muutos €
Sekkitilit	26 506	26 740	(234)
Rahamarkkinatalletukset	2 547 022 979	2 799 445 764	(252 422 785)
Käänteiset reposopimukset	4 967 080	0	4 967 080
Yhteensä	2 552 016 565	2 799 472 504	(247 455 939)

Erän pieneneminen vuonna 2004 johtui pääasiassa EKP:n Yhdysvaltain dollarin määräisten varantojen vuoden lopun uudelleenarvostuksesta. Yhdysvaltain dollarin ja vähäisemmässä määrin myös Japanin jenin heikkeneminen suhteessa euroon on johtanut näiden saamisten euroarvon merkittävään laskuun (katso kirjanpitoperiaatteiden kohdat ”Kulta ja valuuttamääräiset erät” ja ”Tuloslaskelmaan kirjaamisen periaatteet”).

3 EUROMÄÄRÄISET SAAMISET EUROALUEEN ULKOPUOLELTA

Nämä saamiset koostuivat 31.12.2004 pankkitalletuksista euroalueen ulkopuolelle.

4 MUUT EUROMÄÄRÄISET SAAMISET EUROALUEEN LUOTTOLAITOKSILTA

Nämä saamiset koostuivat 31.12.2004 yksittäisestä pankkitalletuksesta euroalueelle.

5 EUROJÄRJESTELMÄN SISÄISET SAAMISET

Saamiset euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä

Erään sisältyvät ne EKP:n saamiset kansallisilta keskuspankeilta, jotka syntyvät euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)

Erään sisältyvät euroalueen kansallisten keskuspankkien TARGET-maksuihin liittyvät saamiset EKP:ltä sekä saamiset, jotka liittyvät EKP:lle seteleistä kertyneen tulon jakamiseen ennakkovoitonjakona. EKP:llä oli 31.12.2004 euroalueen kansallisilta keskuspankeilta 536 miljoonaa euroa saamisia, jotka liittyvät EKP:lle seteleistä kertyneen tulon jakamiseen ennakkovoitonjakona. Saamiset vastaavat euroalueen kansallisille keskuspankeille vuoden kolmena ensimmäisenä neljänneksenä ennakkoon jaettua voittoa, joka perittiin myöhemmin takaisin (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit” ja tuloslaskelman kommentti 18).

	2004 €	2003 €
TARGET-maksuihin liittyvät saamiset euroalueen kansallisilta keskuspankeilta	64 024 554 579	49 646 309 854
TARGET-maksuihin liittyvät velat euroalueen kansallisille keskuspankeille	(61 149 859 140)	(45 579 175 620)
TARGET-maksuihin liittyvät nettosaamiset ja -velat	2 874 695 439	4 067 134 234
EKP:n seteleistä saaman tulon jakamiseen ennakkovoitonjakona liittyvät saamiset euroalueen kansallisilta keskuspankeilta/(velat euroalueen kansallisille keskuspankeille)	536 222 885	532 760 169
Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)	3 410 918 324	4 599 894 403

6 MUUT SAAMISET

Aineellinen käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuteen sisältyivät 31.12.2004 seuraavat pääerät:

	Kirjanpito- arvo (netto) 31.12.2004 €	Kirjanpito- arvo (netto) 31.12.2003 €	Muutos €
Maa-alueet ja rakennukset	135 997 016	54 929 962	81 067 054
ATK-laitteet	43 089 388	45 407 622	(2 318 234)
Koneet, kalusteet, rakennelmat ja moottoriajoneuvot	3 809 292	2 149 813	1 659 479
Rakenteilla oleva omaisuus	3 215 050	23 259 861	(20 044 811)
Muu käyttöomaisuus	1 207 558	3 164 692	(1 957 134)
Yhteensä	187 318 304	128 911 950	58 406 354

Suurin käyttöomaisuuden lisäys erässä ”Maa-alueet ja rakennukset” liittyi

- maa-alueen hankkimiseen EKP:n uusia toimitiloja varten. Pohjahinnaksi oli asetettu ennalta määritellyn rakennuspinta-alan perusteella 61,4 miljoonaa euroa. Maksu tuli suorittaa erissä 31.12.2004 mennessä, ja tuona päivänä omistusoikeuden oli määrä siirtyä EKP:lle. Kauppahinta on nyt maksettu kokonaisuudessaan, ja se on näin ollen kirjattu erään ”Maa-alueet ja rakennukset”, ja
- EKP:n kolmannen toimipaikan aktivoitujen perusparannuskustannusten siirtoihin erästä ”Rakenteilla oleva omaisuus” sen jälkeen, kun omaisuus oli otettu käyttöön.

Muu rahoitusomaisuus

Muuhun rahoitusomaisuuteen kuuluvat seuraavat pääerät:

	2004 €	2003 €	Muutos €
Euomääräiset arvopaperit	5 399 222 333	5 276 052 927	123 169 406
Euomääräiset käänteiset reposopimukset	869 977 933	167 100 400	702 877 533
EKP:n eläkerahastoon liittyvät saamiset	120 243 662	91 727 194	28 516 468
Muu rahoitusomaisuus	38 875 639	38 875 737	(98)
Yhteensä	6 428 319 567	5 573 756 258	854 563 309

- a) EKP:n omien varojen sijoitukset koostuvat euomääräisistä arvopapereista ja euomääräisistä käänteisistä reposopimuksista (ks. myös kommentti 12).
- b) EKP:n eläkerahaston sijoitukset arvostettiin 120,2 miljoonaan euroon (91,7 miljoonaa euroa vuonna 2003). Sijoitukset on tehty EKP:n ja EKP:n henkilöstön maksamista eläkemaksuista 31.12.2004 saakka kertyneillä varoilla, ja niitä hallinnoi ulkopuolinen rahastonhoitaja. EKP:n ja eläkejärjestelmään kuuluvan henkilöstön säännölliset eläkemaksut on sijoitettu kuukausittain. Eläkejärjestelmän varoja käsitellään omana tase-eräänään erillään EKP:n muusta rahoitusomaisuudesta, eivätkä niistä kertyneet nettotuotot ole EKP:n tuottoja vaan ne sijoitetaan uudelleen eläkerahastoon odottamaan eläkkeiden maksamista. Eläkerahaston arvo on sen rahastonhoitajan vuoden lopun markkinahintojen perusteella tekemän arvostuksen mukainen.
- c) EKP:llä on 3 000 Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) osaketta. Osakkeet on kirjattu taseeseen hankintahintaansa 38,5 miljoonaa euroa.

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Vuonna 2004 tähän erään sisältyy 197 miljoonaa euroa viimeisen vuosineljänneksen korkotuottoja (165 miljoonaa euroa vuonna 2003) EKP:n saamisista, jotka johtuvat euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

Muilta osin tase-erä sisältää pääasiassa arvopapereiden ja muun rahoitusomaisuuden kertyneitä korkoja.

Muut

Vuonna 2004 tämä erä koostui pääasiassa saamisesta Saksan liittovaltion valtiovarainministeriöltä. Saaminen perustuu hyvitetäviin arvonlisäveroihin ja muihin välillisiin veroihin. Nämä verot on maksettava takaisin Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan ehtojen mukaisesti; pöytäkirjaa sovelletaan EKP:hen EKPJ:n perussäännön artiklan 40 nojalla.

7 LIIKKEESSÄ OLEVAT SETELIT

Tämä erä sisältää EKP:n osuuden liikkeessä olevista euroseteleistä (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

8 EUOMÄÄRÄISET VELAT MUILLE EUROALUEELLA OLEVILLE

Erään sisältyy Euro Banking Associationin (EBA) jäsenpankkien talletuksia, joita käytetään TARGET-järjestelmän kautta maksettujen EBAn maksujen vakuutena EKP:lle.

9 EUOMÄÄRÄISET VELAT EUROALUEEN ULKOPUOLELLE

Tase-erä sisältää pääasiassa TARGET-maksuihin liittyviä euroalueen ulkopuolisten EU-maiden keskuspankkien saamia EKP:ltä (ks. kirjanpitoperiaatteiden kohta ”EKPJ:n/eurojärjestelmän sisäiset saamiset ja velat”).

10 VALUUTTAMÄÄRÄISET VELAT EUROALUEELLE JA EUROALUEEN ULKOPUOLELLE

Erä sisältää EKP:n valuuttavarannon hoidon yhteydessä euroalueella ja euroalueen ulkopuolella olevien kanssa tehtyihin reposopimuksiin perustuvia velkoja seuraavasti:

Velat euroalueelle	2004 €	2003 €	Muutos €
Reposopimukset	4 967 080	0	4 967 080

Velat euroalueen ulkopuolelle	2004 €	2003 €	Muutos €
Reposopimukset	1 254 905 957	1 452 432 822	(197 526 865)

11 EUROJÄRJESTELMÄN SISÄISET VELAT

Erään sisältyvät EKP:lle siirrettyihin valuuttavarantoihin perustuvat velat euroalueen keskuspankeille. Velkojen eurovasta-arvo on kiinteä ja perustuu niiden arvoon siirtohetkellä. Veloille maksetaan viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa, lukuun ottamatta kultaa, jolle ei makseta korkoa (ks. tuloslaskelman kommentti 18).

Koska euroalueen kansallisten keskuspankkien osuus EKP:n merkitystä pääomasta pieni 1.1.2004 ja EKP:n pääoman merkitsemisen jakoperustetta muutettiin 1.5.2004 (ks. kommentti 15), alkuperäistä 40 497 150 000 euron vaadetta tarkistettiin pienemmäksi kahdessa vaiheessa 39 782 265 622 euroon EKP:n neuvoston päätöksillä EKP:n perussäännön artiklan 30.3 mukaisesti. Tällä tarkistuksella luotiin tarpeellinen joustovara/mahdollisuus, jotta eurojärjestelmään tulevaisuudessa liittyvät kansalliset keskuspankit voivat suorittaa valuuttavarantojen siirrot niille EKP:n pääoman merkitsemisen jakoperusteissa määritettyjen osuuksien mukaisesti. Tämän euromääräisen velan pieneneminen ei edellyttänyt valuuttavarantojen siirtoja EKP:ltä takaisin kansallisille keskuspankeille.

	31.12.2003 asti €	1.1.– 30.4.2004 €	1.5.2004 alkaan €
Belgian keskuspankki	1 432 900 000	1 414 850 000	1 419 101 951
Saksan keskuspankki	12 246 750 000	11 702 000 000	11 761 707 508
Kreikan keskuspankki	1 028 200 000	1 080 700 000	1 055 840 343
Espanjan keskuspankki	4 446 750 000	4 390 050 000	4 326 975 513
Ranskan keskuspankki	8 416 850 000	8 258 750 000	8 275 330 931
Irlannin keskuspankki	424 800 000	512 700 000	513 006 858
Italian keskuspankki	7 447 500 000	7 286 300 000	7 262 783 715
Luxemburgin keskuspankki	74 600 000	85 400 000	87 254 014
Alankomaiden keskuspankki	2 139 000 000	2 216 150 000	2 223 363 598
Itävallan keskuspankki	1 179 700 000	1 150 950 000	1 157 451 203
Portugalin keskuspankki	961 600 000	1 006 450 000	982 331 062
Suomen Pankki	698 500 000	714 900 000	717 118 926
Yhteensä	40 497 150 000	39 819 200 000	39 782 265 622

12 MUUT VELAT

Erä sisältää pääasiassa valuuttavarantojen siirrosta kansallisille keskuspankeille syntyneiden saamisten korkoja (ks. kommentti 11). Eläkerahastoon liittyvät EKP:n vastuut, mukaan lukien aktuaarin raporttiin perustuva varaus (ks. kommentti 13), olivat 148,8 miljoonaa euroa (100,6 miljoonaa euroa vuonna 2003). Erä sisältää myös 200 miljoonan euron arvosta EKP:n omien varojen hoitoon liittyviä avoimia reposopimuksia (ks. kommentti 6) sekä muita siirtovelkoja.

13 VARAUKSET

Erään sisältyy eläkkeisiin sekä hyödykkeisiin ja palveluihin liittyviä varauksia sekä varaus, joka kattaa EKP:n vuokrasopimukseen sisälty-

vän velvoitteen saattaa sen nykyiset toimitilat alkuperäiseen kuntoon, kun ne tyhjenevät ja EKP muuttaa uusiin toimitiloihinsa.

14 ARVONMUUTOSTILIT

Arvonmuutostilit sisältävät saamisista ja veloista kirjatut realisoitumattomat voitot.

	2004 €	2003 €	Muutos €
Kulta	1 853 957 106	2 070 968 381	(217 011 275)
Valuutat	0	1 901	(1 901)
Arvopaperit	67 160 084	105 493 783	(38 333 699)
Yhteensä	1 921 117 190	2 176 464 065	(255 346 875)

15 PÄÄOMA JA RAHASTOT

Pääoma

a) EKP:n pääoman jakoperusteeseen tehdyt muutokset

EKP:n perussäännön artiklan 29.3 nojalla EKP:n pääoman merkitsemisen jakoperustetta, jonka mukaan kansallisille keskuspankeille on annettu painoarvo maksajina, on tarkistettava joka viides vuosi. EKP:n perustamisen jälkeen jakoperustetta tarkistettiin ensimmäisen kerran 1.1.2004. EKP:n pääoman merkitsemisen jakoperustetta muutettiin seuraavan kerran 1.5.2004, jolloin 10 uutta valtiota liittyi Euroopan unioniin. Euroopan keskuspankin pääoman merkintään sovellettavan jakoperusteen määrittämiseksi tarvittavista tilastotiedoista 15 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston päätöksen mukaan kansallisten keskuspankkien merkitsemän EKP:n pääoman jakoperustetta tarkistettiin 1.1.2004 ja 1.5.2004 seuraavasti:

	31.12.2003 asti %	1.1.– 30.4.2004 %	1.5.2004 alkaan %
Belgian keskuspankki	2,8658	2,8297	2,5502
Saksan keskuspankki	24,4935	23,4040	21,1364
Kreikan keskuspankki	2,0564	2,1614	1,8974
Espanjan keskuspankki	8,8935	8,7801	7,7758
Ranskan keskuspankki	16,8337	16,5175	14,8712
Irlannin keskuspankki	0,8496	1,0254	0,9219
Italian keskuspankki	14,8950	14,5726	13,0516
Luxemburgin keskuspankki	0,1492	0,1708	0,1568
Alankomaiden keskuspankki	4,2780	4,4323	3,9955
Itävallan keskuspankki	2,3594	2,3019	2,0800
Portugalin keskuspankki	1,9232	2,0129	1,7653
Suomen Pankki	1,3970	1,4298	1,2887
Euroalueen kansalliset keskuspankit yhteensä	80,9943	79,6384	71,4908
Tšekin keskuspankki	0,0000	0,0000	1,4584
Tanskan keskuspankki	1,6709	1,7216	1,5663
Eestin keskuspankki	0,0000	0,0000	0,1784
Kyproksen keskuspankki	0,0000	0,0000	0,1300
Latvian keskuspankki	0,0000	0,0000	0,2978
Liettuan keskuspankki	0,0000	0,0000	0,4425
Unkarin keskuspankki	0,0000	0,0000	1,3884

	31.12.2003 asti %	1.1.– 30.4.2004 %	1.5.2004 alkaen %
Maltan keskuspankki	0,0000	0,0000	0,0647
Puolan keskuspankki	0,0000	0,0000	5,1380
Slovenian keskuspankki	0,0000	0,0000	0,3345
Slovakian keskuspankki	0,0000	0,0000	0,7147
Ruotsin keskuspankki	2,6537	2,6636	2,4133
Englannin pankki	14,6811	15,9764	14,3822
<i>Euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansalliset keskuspankit yhteensä</i>	<i>19,0057</i>	<i>20,3616</i>	<i>28,5092</i>
Kaikki kansalliset keskuspankit yhteensä	100,0000	100,0000	100,0000

b) EKP:n pääoma

Kun (osuutensa täysimääräisinä maksavien) euroalueen kansallisten keskuspankkien osuus EKP:n 5 miljardin euron pääomasta pieneni yhteensä 1,3559 %, niiden osuus EKP:n merkitystä pääomasta pieneni 4 049 715 000 eurosta 3 981 920 000 euroon 1.1.2004. Kymmenen uuden valtion liittyttyä Euroopan unioniin 1.5.2004 tämä osuus pieneni edelleen 3 978 226 562 euroon.

EKPJ:n perussääntöön lisättiin liittymissopimuksessa artikla 49.3, jonka mukaan EKP:n merkitty pääoma lisääntyy tulevaisuudessa automaattisesti aina, kun EU:hun liittyy uusia jäsenvaltioita ja niiden kansalliset keskuspankit liittyvät EKPJ:hin. Lisäys lasketaan kertomalla kulloinenkin merkityn pääoman määrä (tällä hetkellä 5 miljardia euroa) EKPJ:hin liittyvien kansallisten keskuspankkien osuuksien ja EKPJ:hin jo kuuluvien kansallisten keskuspankkien uusien osuuksien suhteella. EKP:n merkityn pääoman määrä kasvoi siten 5,565 miljardiin euroon 1.5.2004.

Euroalueen ulkopuolisten 13 EU-maan keskuspankkien tulee osallistua EKP:n toimintakuluihin maksamalla vähimmäisprosentti merkitystä pääomasta. 1.5.2004 tämä vähimmäisprosentti nostettiin 5 prosentista 7 prosenttiin. Tuona päivänä myös kymmenen uuden euroalueen ulkopuolisen EU-maan keskuspankin maksamat vähimmäisprosentit sisältänyt summa oli yhteensä 111 050 988 euroa. Toisin kuin euroalueen keskuspankeilla, euroalueen ulkopuolisten EU-maiden keskuspankeilla ei ole oikeutta osuuksiin EKP:n jakokelpoisesta voitosta eikä ennakkovoitonjakona jaettavaan euroseteleiden arvon kohdistamisesta johtuvaan tuottoon. Ne eivät myöskään ole velvollisia kattamaan EKP:n mahdollisia tappioita.

Edellä mainitut kolme seikkaa vaikuttivat yhteensä niin, että maksettu pääoma pieneni ensin 4 097 229 250 eurosta (31.12.2003) 4 032 824 000 euroon (1.1.2004) ja kasvoi sitten 4 089 277 550 euroon 1.5.2004, kuten alla olevasta taulukosta käy ilmi.

	Merkitty pääoma 31.12.2003 asti €	Maksettu pääoma 31.12.2003 asti €	Merkitty pääoma 1.1.– 30.4.2004 €	Maksettu pääoma 1.1.– 30.4.2004 €	Merkitty pääoma 1.5.2004 ¹⁾ alkaen €	Maksettu pääoma 1.5.2004 alkaen €
Belgian keskuspankki	143 290 000	143 290 000	141 485 000	141 485 000	141 910 195	141 910 195
Saksan keskuspankki	1 224 675 000	1 224 675 000	1 170 200 000	1 170 200 000	1 176 170 751	1 176 170 751
Kreikan keskuspankki	102 820 000	102 820 000	108 070 000	108 070 000	105 584 034	105 584 034
Espanjan keskuspankki	444 675 000	444 675 000	439 005 000	439 005 000	432 697 551	432 697 551
Ranskan keskuspankki	841 685 000	841 685 000	825 875 000	825 875 000	827 533 093	827 533 093
Irlannin keskuspankki	42 480 000	42 480 000	51 270 000	51 270 000	51 300 686	51 300 686
Italian keskuspankki	744 750 000	744 750 000	728 630 000	728 630 000	726 278 371	726 278 371
Luxemburgin keskuspankki	7 460 000	7 460 000	8 540 000	8 540 000	8 725 401	8 725 401
Alankomaiden keskuspankki	213 900 000	213 900 000	221 615 000	221 615 000	222 336 360	222 336 360
Itävallan keskuspankki	117 970 000	117 970 000	115 095 000	115 095 000	115 745 120	115 745 120
Portugalin keskuspankki	96 160 000	96 160 000	100 645 000	100 645 000	98 233 106	98 233 106
Suomen Pankki	69 850 000	69 850 000	71 490 000	71 490 000	71 711 893	71 711 893
<i>Euroalueen kansalliset keskuspankit yhteensä</i>	4 049 715 000	4 049 715 000	3 981 920 000	3 981 920 000	3 978 226 562	3 978 226 562
Tšekin keskuspankki	0	0	0	0	81 155 136	5 680 860
Tanskan keskuspankki	83 545 000	4 177 250	86 080 000	4 304 000	87 159 414	6 101 159
Eestin keskuspankki	0	0	0	0	9 927 370	694 916
Kyproksen keskuspankki	0	0	0	0	7 234 070	506 385
Latvian keskuspankki	0	0	0	0	16 571 585	1 160 011
Liettuan keskuspankki	0	0	0	0	24 623 661	1 723 656
Unkarin keskuspankki	0	0	0	0	77 259 868	5 408 191
Maltan keskuspankki	0	0	0	0	3 600 341	252 024
Puolan keskuspankki	0	0	0	0	285 912 706	20 013 889
Slovenian keskuspankki	0	0	0	0	18 613 819	1 302 967
Slovakian keskuspankki	0	0	0	0	39 770 691	2 783 948
Ruotsin keskuspankki	132 685 000	6 634 250	133 180 000	6 659 000	134 292 163	9 400 451
Englannin pankki	734 055 000	36 702 750	798 820 000	39 941 000	800 321 860	56 022 530
<i>Euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansalliset keskuspankit yhteensä</i>	950 285 000	47 514 250	1 018 080 000	50 904 000	1 586 442 685	111 050 988
Kaikki kansalliset keskuspankit yhteensä	5 000 000 000	4 097 229 250	5 000 000 000	4 032 824 000	5 564 669 247	4 089 277 550

1) Yksittäiset summat on pyöristetty lähimpään euroon. Pyöristysten vuoksi loppusummat eivät välttämättä täsmää.

Rahastot

Tämän erän muodostaa EKP:n perussäännön artiklan 33 nojalla perustettu EKP:n yleisrahasto.

TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

16 AUTOMAATTINEN ARVOPAPEREIDEN LAINAUSOHJELMA

EKP:n omien varojen hoitoon kuuluu sopimus automaattisesta arvopapereiden lainausohjelmasta. Sopimuksen mukaan nimetty arvopapereiden lainaaja suorittaa EKP:n puolesta arvopapereiden lainaustapahtumia EKP:n hyväksymien ja nimeämien vastapuolten kanssa. Tällaisia käänteisoperaatioita oli avoinna 31.12.2004 yhteisarvoltaan 1 miljardi euroa (0,4 miljardia euroa vuonna 2003) (ks. kirjjanpitoperiaatteiden kohta ”Käänteisoperaatiot”).

17 KORKOFUTUURIT

Vuonna 2004 EKP:n valuuttavarannon hoidon yhteydessä käytettiin valuuttamääräisiä korkofutuuureja. Seuraavat sopimukset olivat avoinna 31.12.2004 (nimellisarvo):

Valuuttamääräiset korkofutuurit	Sopimusarvo €
Ostot	1 077 349 366
Myynnit	91 770 061

TULOSLASKELMAN KOMMENTIT

18 KORKOKATE

Korkotuotot valuuttavarannosta

Tähän erään sisältyy valuuttamääräisistä saamisista ja veloista kertyneiden korkotuottojen ja -kulojen erotus seuraavasti:

	2004 €	2003 €	Muutos €
Korkotuotot sekkitileistä	3 744 188	3 679 287	64 901
Tuotot rahamarkkinatalletuksista	49 854 512	45 699 455	4 155 057
Käänteiset reposopimukset	63 759 141	66 206 740	(2 447 599)
Nettotuotot arvopapereista	317 073 827	445 357 205	(128 283 378)
Korkotuotot valuuttavarannosta yhteensä	434 431 668	560 942 687	(126 511 019)
Korkokulut sekkitileistä	(32 020)	(73 292)	41 272
Reposopimukset	(11 947 990)	(19 575 020)	7 627 030
Muut korkokulut (netto)	(32 960)	0	(32 960)
Korkotuotot valuuttavarannosta (netto)	422 418 698	541 294 375	(118 875 677)

Korkotuotot euroseteleiden arvon kohdistamisesta eurojärjestelmässä

Tämä erä sisältää korkotuotot, jotka liittyvät EKP:n 8 prosentin osuuteen liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaisarvosta. EKP:n osuuteen seteleistä liittyville saamisille kertyy viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa. Nämä tuotot jaetaan kansallisille keskuspankeille kirjanpitoperiaatteiden kohdan ”Liikkeessä olevat setelit” mukaan.

EKP:n 31.12.2004 päättyneen tilikauden tuloksen perusteella EKP:n neuvosto päätti joulukuussa 2004

a) kerätä takaisin kansallisille keskuspankeille ennakkoon kolmena vuosineljänneksenä jo jaetut voitot, yhteensä 536 miljoonaa euroa

b) jättää jakamatta ennakkoon viimeisen vuosineljänneksen voiton, joka oli 197 miljoonaa euroa.

Valuuttavarantojen siirtoihin liittyvä kansallisten keskuspankkien saamisten korko

EKP:n maksamat korot euroalueen kansallisten keskuspankkien saamisille, jotka perustuvat valuuttavarantojen siirtoon EKPJ:n perussääntönsä artiklan 30.1 nojalla, on ilmoitettu tässä erässä.

Muut korkotuotot ja Muut korkokulut

Näihin eriin sisältyvät TARGET-maksuihin liittyvistä saamisista ja veloista sekä muista euromääräisistä saamisista ja veloista kertyneet korkotuotot ja -kulut.

Matala koti- ja ulkomainen korkotasoa vaikutti edelleen korkokatteeseen vuonna 2004.

19 RAHOITUSTOIMINNAN REALISOITUNEET VOITOT/TAPPIOT

Rahoitustoiminnan realisoituneet nettovoitot vuonna 2004 voidaan esittää seuraavasti:

	2004 €	2003 €	Muutos €
Arvopapereiden hintojen muutoksesta aiheutuneet realisoituneet nettovoitot	94 643 135	528 606 147	(433 963 012)
Realisoituneet valuuttakurssivoitot/(tappiot) (netto)	41 402 675	(3 345 525)	44 748 200
Rahoitustoiminnan realisoituneet voitot	136 045 810	525 260 622	(389 214 812)

20 RAHOITUSOMAISUUDEN JA ARVOPAPERIPOSITIOIDEN ARVONALENNUKSET

	2004 €	2003 €	Muutos €
Arvopaperien hintojen muutoksesta aiheutuneet realisoitumattomat nettotappiot	(28 485 006)	(10 349 709)	(18 135 297)
Realisoitumattomat valuuttakurssitappiot	(2 064 800 103)	(3 962 339 851)	1 897 539 748
Yhteensä	(2 093 285 109)	(3 972 689 560)	1 879 404 451

Arvonalennukset johtuivat pääasiassa siitä, että EKP:n Yhdysvaltain dollarin määräisten varantojen keskimääräistä hankintahintaa alennettiin vastaamaan vuoden lopun vaihtokurssia 31.12.2004, koska dollari oli vuoden aikana heikentynyt suhteessa euroon.

21 NETTOKULUT TOIMITUSMAKSUISTA JA PALKKIOISTA

	2004 €	2003 €	Muutos €
Tuotot toimitusmaksuista ja palkkioista	297 964	700 271	(402 307)
Toimitusmaksu- ja palkkiokulut	(559 481)	(763 737)	204 256
Nettokulut toimitusmaksuista ja palkkioista	(261 517)	(63 466)	(198 051)

Tässä erässä tuottoja syntyi pääasiassa sakkokoroista, joita perittiin vähimmäisvarantovelvoitteensa laiminlyönneiltä luottolaitoksilta. Kulut liittyivät etupäässä sekkitilien toimitusmaksuihin valuuttamääräisten korkofutuurien yhteydessä (ks. taseen kommentti 17).

22 MUUT TUOTOT

Muita sekalaisia tuottoja kertyi tilivuonna pääasiassa käyttämättömien hallinnollisten varustusten siirtämisestä tuloslaskelmaan. Vuodesta 2004 alkaen tähän erään sisältyvät myös EU:n kymmenen uuden jäsenvaltion keskuspankkien osuudet paikallisista vuotuisista palvelumaksuista, jotka keskuspankkien on maksettava, kun ne on kytketty EKPJ:n turvalliseen tietotekniseen infrastruktuuriin. Tämän infrastruktuurin kustannuksista vastaa aluksi EKP.

Kunkin kansallisen keskuspankin maksuvelvollisuus päättyy, kun kyseinen jäsenvaltio liittyy euroalueeseen.

23 HENKILÖSTÖKULUT

Tämä erä sisältää palkkoja, palkkioita ja työnantajan sairaus- ja tapaturmavakuutusmaksuja, joiden määrä oli 120,0 miljoonaa euroa (vuonna 2003 vastaava luku oli 108,2 miljoonaa euroa) sekä työnantajan eläkemaksuja EKP:n eläkejärjestelmään. EKP:n johtokunnan palkat olivat yhteensä 2,1 miljoonaa euroa (2,0 miljoonaa euroa vuonna 2003). Tilivuoden aikana ei maksettu eläkkeitä entisille johtokunnan jäsenille tai heidän perheenjäsenilleen. Toimikautensa päättäneille johtokunnan jäsenille suoritettiin siirtymäajan maksuja. Palkat ja palkkiot, mukaan lukien johdon palkat ja palkkiot, perustuvat pääpiirteissään Euroopan yhteisöjen palkkausjärjestelmään ja ovat siihen verrattavissa.

Tämän erän lisäys vuonna 2004 johtuu pääasiassa eläkerahastoon liittyvien EKP:n vastuiden lisääntymisestä, joka perustuu aktuaarin laskelmiin (ks. myös kommentti 24).

Vuoden 2004 lopussa EKP:n palveluksessa oli 1 309 henkilöä, joista 131 oli esimiestehtävissä. Työntekijöiden määrä muuttui vuonna 2004 seuraavasti:

	2004	2003
1.1.	1 213	1 105
Uudet työntekijät	137	149
Irtisanoutuneet	41	41
31.12.	1 309	1 213
Työntekijöiden määrä keskimäärin	1 261	1 160

24 EKP:N ELÄKEJÄRJESTELMÄ

EKP:n eläkejärjestelmän säännöt edellyttävät, että eläkevastuu arvioidaan vakuutusmatemaattisesti kerran kolmessa vuodessa. Kattava vakuutusmatemaattinen arvio tehtiin viimeksi 31.12.2003, ja siinä oletettiin, että kaikki työntekijät erosivat palveluksesta eli eläkkeeseen oikeuttavat työsuhteet olisivat katkenneet tuona päivänä.

Auktorisoitu aktuaari arvioi eläkevastuun. EKP:n eläkevastuu, mukaan lukien työkyvyttömyydestä johtuvat ja eläkkeelle jäämisen jälkeeseen maksettavat etuudet, oli yhteensä 41,1 miljoonaa euroa (21,7 miljoonaa euroa vuonna 2003). Tähän määrään sisältyivät 1,8 miljoonan euron suuruinen varaus johtokunnan jäsenille maksettavia eläkkeitä varten (1,9 miljoonaa euroa vuonna 2003) sekä lisämaksut. Tulevaisuudessa EKP:n on maksettava eläkejärjestelmään 16,5 % koko henkilöstön eläkkeeseen oikeuttavista ansioista.

25 HALLINNOLLISET KULUT

Tämä erä sisältää toimitilojen vuokrat ja kunnossapidon, hyödykkeet ja kalusteet, jotka eivät ole pääoman luonteisia, asiantuntijoiden palkkiot ja muut palvelut sekä tarvikkeet. Erään kuuluvat niin ikään henkilöstön rekrytoinnista, muuttamisesta, uusiin toimitiloihin ja asuinpaikkaan sijoittamisesta sekä kouluttamisesta aiheutuneet kulut.

26 SETELEIDEN TUOTANTO

Vuonna 2004, samoin kuin vuonna 2003, tähän erään sisältyivät euroseteleiden kuljetuskustannukset, jotka aiheutuivat seteleiden siirtämisestä kansallisesta keskuspankista toiseen odottamattomien kysyntävaihtelujen kattamiseksi. Näistä kustannuksista vastaa EKP.

SELVITYS TAPPIOIDEN JAKAMISESTA

Tämä selvitys ei ole osa EKP:n tilinpäätöstä vuodelta 2004. Selvitys julkaistaan vuosikertomuksessa vain lisätietona.

TULOT SETELIEN LIIKKEESEENLASKUSTA

EKP:n neuvoston päätöksen mukaisesti EKP jättää jakamatta voittoja 733 miljoonan euron arvosta varmistaakseen, ettei voitonjaon kokonaismäärä ylitä EKP:n nettovoittoja kyseisenä vuonna. Summa sisältää kokonaisuudessaan EKP:n osuuden liikkeeseen laskettujen eurosetelien kokonaisarvosta vuonna 2004.

EKP:N TAPPIOIDEN KATTAMINEN

EKPJ:n perussäännön 33.2 artiklassa todetaan, että jos EKP:n tulos on tappiollinen, tappio katetaan EKP:n yleisrahastosta ja tarvittaessa 32.5 artiklan¹ mukaisesti EKP:n neuvoston päätöksellä kyseisen tilikauden rahoitustulolla suhteessa kansallisille keskuspankeille kohdennettuun määrään ja enintään tähän määrään asti.

EKP:n neuvosto päätti 11.3.2005, että 31.12.2004 päättyneen tilikauden tappiot katetaan seuraavasti:

	2004 €	2003 €
Tilikauden tappio	(1 636 028 702)	(476 688 785)
Siirrot yleisrahastosta	296 068 424	476 688 785
Siirrot yhteenlasketusta rahoitustulosta	1 339 960 278	0
Yhteensä	0	0

¹ EKPJ:n perussäännön 32.5 artiklan mukaan kansallisten keskuspankkien rahoitustulon summa jaetaan niiden kesken suhteessa niiden maksamiin osuuksiin EKP:n pääomasta.

Tilintarkastajan raportti

Euroopan keskuspankin
pääjohtaja ja EKP:n neuvosto

Frankfurt am Main

Olemme tarkastaneet oheisen Euroopan keskuspankin tilinpäätöksen 31. päivältä joulukuuta 2004 sekä siihen liittyvän tuloslaskelman kommentteineen. Tilinpäätöksen laatimisesta vastaa Euroopan keskuspankin johtokunta. Meillä on velvollisuus ilmaista suorittamaamme tilintarkastukseen perustuva mielipide tästä tilinpäätöksestä.

Tilintarkastus on suoritettu kansainvälisen tilintarkastuskäytännön mukaisesti. Tilintarkastuskäytäntö edellyttää, että tilintarkastus suunnitellaan ja suoritetaan tavalla, joka antaa riittävän varmuuden siitä, ettei tilinpäätöksessä ole asiavirheitä. Tilintarkastus on suoritettu tutkimalla olennaiset liiketapahtumat tositteineen riittävän laajasti. Tilintarkastuksen yhteydessä arvioidaan käytettyjen kirjanpitoperiaatteiden ja johdon merkittävien arvioiden asianmukaisuus sekä tilinpäätöksen yleinen selkeys. Mielipiteemme perustuu suorittamaamme ja riittäväksi katsomaamme tilintarkastukseen.

Mielestämme tämä tilinpäätös, joka on laadittu Euroopan keskuspankin tilinpäätöksen kommenttien alkuosassa selostettujen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, antaa riittävät ja oikeat tiedot Euroopan keskuspankin taloudellisesta tilasta 31.12.2005 ja sen toiminnan tuloksista tuolloin päättyneenä vuonna.

Frankfurt am Mainissa 4.3.2005

KPMG Deutsche Treuhand-Gesellschaft
Aktiengesellschaft
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

(Wohlmannstetter)
Wirtschaftsprüfer

(Dr. Lemnitzer)
Wirtschaftsprüfer

Aufsichtsratsvorsitzender:
WP StB Dipl.-Kfm.
Gerhard Brackert

Vorstand:
WP StB Dipl.-Kfm.
Axel Berger
WP RA StB
Dr. Bernd Erle
WP StB Dipl.-Kfm.
Prof. Dr. Gerd Geib
WP Dr. Martin Hoyos

RA StB
Dr. Hartwich Lüßmann
WP Dipl.-Kfm. Ulrich Maas
WP StB
Prof. Dr. Rolf Nonnenmacher
WP StB Dipl.-Kfm.
Rüdiger Reinke
CPA Kenneth D. Russell
WP Dipl.-Oec.
Bernd Ulrich Schmid
WP Dipl.-Kfm.
Prof. Dr. Wienand Schruff
WP StB Dr. Peter Wesner

WP RA StB
Prof. Dr. Harald Wiedmann
Sprecher
WP StB CPA Dipl.-Kfm. MSc
Gottfried Wohlmannstetter
WP StB Dipl.-Kfm.
Hans Zehnder
WP StB Dipl.-Kfm.
Wolfgang Zielke
stelv. Sprecher
Zertifiziert nach
DIN EN ISO 9001

Sitz: Berlin und
Frankfurt am Main

Handelsregister:
Charlottenburg (HRB 1077)
und Frankfurt am Main
(HRB 14345)

Bankverbindung:
Deutsche Bank AG
Frankfurt a. M. 096 386 800
BLZ 500 700 10

USt.-IdNr.: DE 136 751 547